

Innkalling til styremøte i Friluftsrådet N&R tirsdag den 10. des. kl. 10.00 -15.00 på Skaret i Fræna kommune.

Sted: Eventyrlige Skaret (Skarstua) i Fræna.

Det blir servert julelunsj kl. 12.00. (Hvis noen ønsker noe annet enn tradisjonell julemat må dette meldes til Ola.)

Det blir ikke befaring ute denne dagen.

Godkjenning av innkalling og saksliste.

Forslag til vedtak: Innkalling og saksliste godkjennes.

Saker til orientering og workshop:

1. Orientering om innsamling av marint avfall (strandrydding) i 2019. (10 min)
2. Filmsnutt fra innsamling på Hustadvika. (5 min)
3. Presentasjon av våre samarbeidspartnere på Smøla: Plastjegerne. (10 min)
4. Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal. Kort orientering om første driftsår. (10 min)
5. Oppsummering av årets Stikk UT! -sesong, og kommende vintersesong. (20 min)
6. Workshop for «Stikk UT- 5-års strategiplan» med hele styret. (60 min)

Følgende spørsmål vil bli tema i idemyldringen:

- Hva er årsakene til suksessen med Stikk UT?
- Hvilke utfordringer har Stikk UT de kommende årene?
- Hvordan ser du for deg Stikk UT de kommende 5 årene?

Saker til behandling i styret:

Sak 17/19 - Godkjenning av referat fra styremøte den 2. oktober på Bjørnsund.

Sak 18/19 – Årsplan for 2020.

Sak 19/19 – Søknad om midler fra Miljødirektoratet til Strandrydding i 2020.

Sak 20/19 – Økonomirapport pr 31.8.

Sak 21/19 – Neste styremøte.

Styreleder

Britt Engvik Hjelle

Daglig leder

Ola Fremo

Sak 17/19 - Godkjenning av referat fra styremøte den 2. oktober på Bjørnsund.

Forslag til vedtak: Referat fra styremøte den 2. oktober på Bjørnsund godkjennes.

Referat fra styremøte onsdag den 2. okt. kl. 10.00 -15.00 på Bjørnsund i Fræna kommune.

Styret på kaia i Nordre Bjørnsund samtidig med pågående leirskoleaktiviteter.

Tilstede på styremøte: Ingvil Grytli – Molde, Tove Karin Halse Lervik – Halså, Olav Nilsen – Gjemnes, Tove Charlotte Æsøy – Aukra, Åsa Fredly NJFF Møre og Romsdal, Maja Solli -Sunndal, Rolf Herman Bjerke – Rauma, Elin Nyheim Eide, Torstein Gjetvik, Tingvoll, Hans Bjarne Tennøy Fræna, Britt E. Hjelle – Kristiansund. Ansatte: Mattis Mikkelsen og Ola Fremo.

Styret fikk omvisning og informasjon om Leirskoletilbudet på Bjørnsund ved rektor Sigurd Pedersen.

Godkjenning av innkalling og saksliste.

Vedtak: Saksliste og innkalling ble godkjent.

Saker til orientering:

1. Mattis Mikkelsen orienterer om «Kartlegging og verdisetting av friluftsområder» samt orientering om «Plan for friluftslivets ferdselsårer».
2. Orientering om arbeidet med 20- årsjubileum for FNR i 2020.
3. Orientering om valg av styremedlemmer, leder, nestleder og revisor.
FNR sender ut informasjon til kommunene angående valg av representanter, om politisk representasjon i styret og arbeidet med nye vedtekter.

Sak 12/19 - Godkjenning av referat fra styremøte den 20. mars på Batnfjordsøra i Gjemnes kommune.

Vedtak: Referat fra styremøte den 20 mars i Gjemnes godkjennes.

Sak 13/19 - Videreføring av nærturprosjektet KULTur.

Vedtak: KULTur som nærtur-plattform med gode turbeskrivelser om lokale historie, kultur og natur videreføres i Morotur.no. FNR vil bidra med rådgiving.

Sak 14/19 - Arbeidet med nye vedtekter og kontingent til friluftsrådet fra medlemskommunene.

Vedtak: Friluftsrådenes Landsforbund sitt forslag til nye vedtekter legges til grunn for videre arbeid med nye vedtekter for Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal. Nytt forslag til vedtekter for Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal legges fram på kommende årsmøte i 2020.

Sak 15/19 – Økonomirapport pr 31.8.

Vedtak: Økonomirapport pr 31.8.19 tas til orientering.

Sak 16/19 – Neste styremøte.

Vedtak: Neste styremøte blir den 10. desember på Skaret.

Referent: Ola Fremo

Sak 18/19 – Årsplan for 2020.

Forslag til vedtak: Framlagte forslag til årsplan for 2020 legges fram for kommende årsmøte for godkjenning.

Tekst med rød skrift er helt eller delvis nye tiltak og planer for 2020. Forslaget er jobbet fram av en samlet administrasjon.

Forslag til **Årsplan 2020** viderefører tidligere års arbeid og planer, og strategiplan for 2019 – 2024.

Forslag til årsplan for 2020:

1. Arbeide sammen	
Mål	Tiltak
Sikre økonomisk grunnlag for FNRs ulike prosjekter	Søke tilskudd gjennom FL, Fylkeskommunene, Miljødirektoratet og andre ordninger.
	Vedlikeholde årshjul som inkluderer søknadsfrister og rapporteringsfrister til de mest relevante aktørene.
	Etablere sponsoravtaler for hele fylket på Stikk UT! etter egen plan for dette.
Være en god og forutsigbar arbeidsplass	Utarbeide budsjett og nødvendige planer og rutiner for driften.
	Sikre at HMS blir ivaretatt. Lage rutiner for dette. Gjennomgang 1x per år.
	Jevnlig gjennomgå årsplan, årshjul og budsjett/regnskap. Fortløpende prioritere oppgaver for den enkelte ansatte.
	Avholde fellesmøte ukentlig med status og gjennomgang av oppgaver.
	Sikre et godt arbeidsmiljø. Gjennomføre minst 2 felles turer. Involvere Idrettssenteret.
Legge til rette for at styret kan arbeide godt og i tråd med vedtekter	Avholde fem-seks styremøter, AU-møter etter behov og årsmøte med fremlegging av årsrapport og regnskap. Styrereferat legges ut på egen hjemmeside.
Samarbeide god med medlemskommunene	Gjennomføre dialogmøte med minst 3 kommuner. Prioritere de nye kommunene Molde, Heim og Hustadvika. Prosjektplan innen 31.1.
Et godt samarbeid med FL	Være oppdatert på FL sine satsingsområder.
	Delta på daglig-leder-samling og i andre aktuelle fora.
	Delta med minst én ansatt på ansatte-samlinga til FL.
	Delta på den årlige friluftslivkonferansen og FL sitt årsmøte.
	MR og T Fylkeskommuner

FNR skal videreutvikle et konstruktivt samarbeid med regionale aktører. FNR skal samarbeide med lokal frivillighet om aktivitet og andre saker.	Sunnmøre friluftsråd (herunder om Stikk UT)
	FNF – være styremedlem
	Turistforeningene
	NJFF (herunder om Friluftskoler)
	Speiderkretsene og grupper
	Klyngefellesskapet ved idrettsenteret
	Andre relevante aktører
	Jobbe for etablering av lokale aktivitets og frivilligråd. 1 råd etablert i 2020.
FNR skal være et kompetansesenter innen friluftsliv og drive utviklingsarbeid innen fagfeltet for hele regionen.	Undersøke og prøve ut nye konsept for økt deltakelse innen friluftsliv for barn og unge.
	FNR skal definere sin rolle innen feltet friluftsliv og bærekraft i tråd med egen strategi for dette og FN's bærekraftsmål.
Forbedre og systematisere FNRs kommunikasjonsarbeid	Utarbeide kommunikasjonsplan
	Publisere nettsaker på friluftsråd.no og stikkut.no
	Sende ut nyhetsbrev ihht kommunikasjonsplan
	Publisere Facebook-oppdateringer og Instagram
	Ha løpende kontakt med relevante medier.
	Ferdigstille ny hjemmeside for FNR i samarbeid med bl.a. Sunnmøre Friluftsråd. (Alternativer pt. er FL eller Finnmark?)
Kompetanseheving	Gjennomføre intern kompetanseheving innen friluftsliv og andre tema, herunder spillemiddelordn.
Hjelpe kommuner til å realisere friluftslivsprosjekt	Informere om mulige tilskuddsordninger.
	Følge opp enkeltprosjekt i medlemskommunene.
Være synlige og bidra til økt oppslutning om følgende tiltak	Bidra på forespørsel til regionale friluftsansettment, på forespørsel og etter vurdering av relevans og kapasitet
	Delta på Friluftslivets uke (5.-13.9.) og Gapahukens dag. Lage plan innen 15.06.
Markere FNRs 20-årsjubileum	Følge opp jubileumskomiteen og initiativ fra den.
	Gjennomføre friluftslivskonferanse i samarbeid med MRFK, FNF m.fl.
	Lage jubileumsskrift.
FNR skal bidra til utvikling og drift av Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal	I samarbeid med partnere, herunder påse at det blir en konkret, balansert og best mulig oppgaveportefølje i Nordmøre og Romsdal.

2. Aktivitet	
Mål	Tiltak
Arrangere Stikk UT! - Landets beste turtrim i samarbeid med medlemskommunene og frivillige lag.	Videreutvikle Stikk UT! Lage langsiktig strategiplan for utvikling av Stikk UT – konseptene.
	Gjennomføre Stikk UT! – Sommer etter strategiplan
	Gjennomføre Stikk UT! – Ski i samarbeid med skikretsen etter strategiplan.
	Videreutvikle Stikk UT! -bedrift slik at den er bedre tilpasset bedriftenes behov. Øke antall bedrifter til 100.
	Videreutvikle bedriftstilbud for Stikk UT!-ski, med mulighet for lag og organisasjoner.
	Videreutvikle Stikk UT! som tilbud for barn og familier, gi innspill til StikkUT-strategi (Tussaligaen?)
	Ta i bruk løsning for å presentere KULTUR –løypene i nye morotur, vurdere andre løsninger (f.eks. Hopper-guide).
	Kommunisere Stikk UT!-tilbudene i tråd med kommunikasjonsplan for FNR. Øke antall artikler på stikkut.no, økt samhandling med brukere.
	Gjennomføre min. 2 møter med Stikk UT! –gruppa (og ellers ved behov).
	Utvikle samhandling med frivillig-grupper (venneforeninger, idrettslag osv.)
	Øke bruken av mini-folder for «Mine turer» som et lavterskeltilbud.
	Ha Stikk UT- brosjyra klar til sesongstart 1. mai.
	Videreutvikle samarbeidet mellom Stikk UT! og Fylkesmannen, grunneierlag, skogeierlag og andre relevante aktører.
	Gjennomføre dialogmøte med Fylkesmennene.
	Bidra til utvikling av nye Morotur og at den tas i bruk.
	Bistå kommunene med oppdatering av innholdet i Morotur.
	Bidra til avklaring om Morotur-appens framtid.
FNR skal ha økt fokus på lite aktive innbyggere	Bistå kommuner med Aktiv på dagtid.
	Jobbe for økt bidrag fra kommune og frivillighet til Aktiv på dagtid.

	<p>Jobbe for etablering av «Aktiv på dagtid» i flere kommuner. Kartlegge og etablere nye etter prioritering.</p> <p>Gjennomføre Klart-det-går-kurs.</p> <p>Bidra til nettverket for Spenningskurset og vurdere mulighet for nye tiltak for målgruppa.</p> <p>Følge opp kvalitet og synliggjøring av trillevennlige turer i morotur-beskrivelsene i samarbeid med MRFK og andre.</p> <p>Øke friluftaktiviteten i vinterhalvåret.</p> <p>Ta i bruk verktøy fra AFFA (Aktiv Fritid For Alle).</p> <p>Opprettholde en utstyrsbase til egen bruk og utlån til samarbeidspartnere og spesielle grupper.</p> <p>Bistå ved etablering av lokale utstyrsbaser i medlemskommunene.</p>
<p>FNR skal arbeide for at friluftsliv og fysisk aktivitet får større plass i skole, SFO og barnehage</p>	<p>Utarbeide en egen strategi for arbeid med skole, SFO og barnehage og iverksette tiltak etter denne.</p>
	<p>Gjennomføre kurs i Læring i friluft.</p>
	<p>Opprettholde samarbeid med høyskoler om fagdag friluftsliv for studenter.</p>
	<p>Vurdere nye tiltak (f.eks. <i>Stikk-Ut! til et tre</i> – bruke treplakater)</p>
<p>Friluftsskolen skal være et ettertraktet friluftslivstilbud for barn og unge. FNR skal arbeide for å fremme tilbudet i stadig flere medlemskommuner i samarbeid med, kommuner, lokale og regionale foreninger.</p>	<p>Videreføre satsing på Friluftsskoler.</p>
	<p>Kartlegge tilbud som eksisterer i kommunen og etablere samarbeid der det er hensiktsmessig. (MOI, Fjellfestivalen, Vandrefestivalen, iTrollheimen, Moldespeiderne med flere)</p>
	<p>Kommunisere tilbudet til medlemskommunen med sikte på å etablere nye friluftsskoler.</p>
	<p>Friluftsskole vinterferie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skaret (3 dager) 2. Kristiansund (3 dager) 3. iTrollheimen (Trøndelag) 4. iTrollheimen (M&R)
	<p>Friluftsskole sommerferie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Viken Gård (5 dager) 6. Viken Gård (5 dager) 7. Halså (5 dager) 8. Tingvoll (5 dager)
	<p>Friluftsskole høstferie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Kristiansund (3 dager) 10. Moldespeider'n (4 dager)
	<p>Mulige, skal utredes:</p> <p>Friluftsskole under Norsk vandrefestival (3 dager) Rangøya, se på mulighet for etablering</p>

	Gjemnes - speiderne
Øke innvandrere og flyktninger sin deltakelse i friluftsliv og fysisk aktivitet	Få økt deltakelse fra innvandrere og flyktninger på friluftsskole.
	Låne ut henger med sykler til aktuelle sykkelkurs og brukere.
	Samarbeide med "Utenlandsk kultur møter norsk natur" i Kristiansund.
	Videreutvikle og sørge etablering av kurs i friluftsliv for flyktninger i flere kommuner (Kristiansund og Sunndal er aktuelle).
	Vurdere kurs i vinterfriluftsliv for flyktninger som pilot med flyktingetjenesten i Molde.
	Videreføre prosjektet Tirsdagstroppen i samarbeid med speiderne.
FNR skal være pådriver og samarbeidspartner for en digital aktivitetsportal.	Avklare videre framdrift for Aktivportalen, herunder finansiering, samarbeidspartnere, drift, osv.
	Videreutvikle Naturlos som lavterskeltiltak. Utarbeide rutine for oppdatering og drift.
Stimulere til mer kystfriluftsliv	Utvikle Skjærgårdstjenesten slik at kystfriluftslivet styrkes i vår region.
	Styrke kystfriluftslivet gjennom bruk av FNRs øvrige satsningsområder (sikring og utvikling av arealer og anlegg, Stikk UT!, morotur, Friluftsskole etc.)
FNR skal være en viktig aktør i arbeidet mot marin forsøpling	Utvikle Skjærgårdstjenesten innen feltet marin forsøpling i tråd med vedtatt prinsippavtale.
	Søke midler fra Miljødirektoratet og andre relevante aktører.
	Gjennomføre panteordning og legge til rette for strandrydding. (Stikk UT! Og plukk)
	Samarbeid med Plastjegerne på Smøla.
	Hvis dette finansieres – gjennomføre FoU-prosjekt i samarbeid med Møreforsk.
	Drive informasjons- og holdningsarbeid.

3. Areal	
Mål	Tiltak
Jobbe for at medlemskommunene har en helhetlig og bærekraftig forvaltning av sine friluftsområder	Svare på fylkeskommunale og kommunale henvendelser og bidra i relevante høringsprosesser.
	Bistå gjenværende kommuner med å kartlegge og verdsette friluftslivsområder, etter tilgjengelig kapasitet.
	Fremme stien som friluftslivets viktigste arena. Sammen med MRFK, søke om midler og bidra til at kommunene starter arbeidet med kommunal Plan for friluftslivets ferdselsårer. Oppstart i minst 2 kommuner i 2020.
	Følge opp kommunenes bruk av Kartlegging og verdsetting av friluftsområder.
	Jobbe for at kommunene ivaretar friluftslivsarealer der folk bor, i tråd med nasjonale føringer, FNRs strategi og FNs bærekraftsmål.
Fremme ordningen for statlig sikring av friluftsområder	Bistå kommunene i deres arbeid med statlig sikring av friluftsområder og tiltak i slike.
	I samarbeid med kommunen, søke om midler til sikring der det er nødvendig. Spesielt fokus på sjønære områder.
	I samarbeid med kommunen, søke midler til tiltak i statlige sikrede friluftsområder. Spesielt fokus på sjønære områder.
	Ta opp statlig sikring av konkrete områder med kommuner ifm. dialogmøter.
	Starte arbeidet med kartlegging og plan for statlige sikring i Nordmøre og Romsdal.
	Heve kompetansen internt om statlige sikrede områder og ordningen.

4. Anlegg	
Mål	Tiltak
Jobbe for at mer spillemidler brukes til friluftsliv	Spre informasjon og gi råd om spillemiddelordningen og oppfordre medlemskommuner til å søke.
	Utrede ideen om Aktivitet- og frivilligråd for å sikre bedre likebehandling mellom friluftsliv og annen fritidsaktivitet.
Fremme stier og ferdselsårer som friluftslivets viktigste arena.	FNR skal jobbe for planmessig utvikling av turstier, kloppe, skitraseer, turveier, padleruter, sykkeltraseer og friluftspor. Plan for friluftslivets ferdselsårer.
	Bidra til å ruste opp stier med stor slitasje på utvalgte Stikk UT!-traseer gjennom bl.a. bruk av spillemidler.
	Bidra med informasjon og kunnskap til arbeidet med opprusting av stier og kloppe. Produsere veileder (film) for klipping og stibygging.
	Finne beste løsning for finansiering av turskilt (evt. ny ordning for spillemidler.)
FNR skal bidra til at areal blir kartlagt, bevart og tilrettelagt (herunder synliggjort).	Bidra til at «nye» Morotur blir kjent og tatt i bruk, herunder til å registrere gapahuker, badeplasser, aktivitetsplasser, kulturminner, toalett, padleturer osv.
	Starte arbeid med skilting til friluftslivspunkter fra hovedveg i samarbeid med kommuner og STV. Må sees i sammenheng med Plan for friluftslivets ferdselsårer.
	Støtte idrettslag og løypelag med GPS og abonnement på Løyper.net (skispor-oppdatering).
Tilrettelegge for kystfriluftsliv	FNR skal i samarbeid med Skjærgårdtjenesten bidra til friluftslivsanlegg, som kystledhytter/gapahuker/ teltplasser og andre tiltak som tilrettelegger for kystfriluftsliv.
	Bidra til tiltak i minst 3 sjønære friluftsområder.

5. Allemannsretten

Mål	Tiltak
FNR skal sikre og styrke allemannsretten	Informere om allemannsretten og -plikten i aktuelle kanaler og arrangement
	Dele ut FLS fakta-kort om allemannsretten på ulike språk.
	Ha allemannsretten som tema på Friluftsskoler og til andre aktuelle grupper.
	Spre Stikk UT! Vett-reglene.
	Gjennomføre informasjonskampanje om allemansplikten under Stikk UT! -sesongen
	Samarbeide med grunneierorganisasjoner vedrørende informasjon og tiltak i tråd med allemannsretten.

Sak 19/19 – Søknad om midler fra Miljødirektoratet til Strandrydding i 2020.

Forslag til vedtak: Friluftsrådet N&R søker om økonomisk støtte fra Miljødirektoratet til arbeidet mot marin forsøpling i 2020 i Nordmøre og Romsdal.

Friluftsrådet har søkt og fått midler til dette arbeidet i tre år fra 2017. Vi fikk i 2017 kr. 250.000,- i 2018 fikk vi kr. 3,0 mill. og i 2019 fikk vi kr. 2,0 mill. Vi har i 2019 hatt to hovedsatsninger og det er «Ekstraordinær innsats på Smøla i samarbeid med Plastjegerne», og panteordningen «Stikk UT og plukk» <https://stikkutogplukk.no/> Samlet har vi plukket ca 100 tonn strandsøppel i 2019, og dette er administrasjonen svært fornøyd med.

Planen med søknaden for 2020 er å videreføre den samlede innsatsen fra 2019, og samtidig søke om midler til å rydde under vann på utsatte lokaliteter.

Sak 20/19 – Økonomirapport pr 31.8.

Forslag til vedtak: Økonomirapport fra januar til og med oktober 2019 tas til orientering.

Vedlagt følger økonomirapport utarbeidet av vårt regnskapskontor Admento.

Sak 21/19 – Neste styremøte.

Forslag til vedtak: Neste styremøte blir den